

เทศกาลเต๋ต

เทศกาลเต๋ต(Tet) เป็นเทศกาลอรุณแรกแห่งปี หรือชาวเวียดนามเรียกว่า เต๋ต เหวียน ด่าน (Tet Nguyen Dan) ถือเป็นเทศกาลขึ้นปีใหม่ทางจันทรคติที่สำคัญที่สุดของชาติเวียดนามเลยก็ว่าได้ เทศกาลเต๋ตจะเริ่มขึ้นหนึ่งสัปดาห์ก่อนที่จะเข้าสู่ปีใหม่ โดยเริ่มต้นในวันที่ 23 เดือน 12 จะมีพิธีเช่นไหว้เต่า กวน หรือเทพเจ้าแห่งครัว ด้วยผลไม้สด อาหารคาวหวาน รองเท้าชุดแต่งกายขุนนาง และปลาคราฟ เพื่อที่จะส่งเทพเจ้าแห่งครัวขึ้นไปรายงานความเป็นไปในแต่ละครอบครัวในปีที่ผ่านมาบนสวรรค์ นอกจากนี้ชาวเวียดนามยังนิยมตั้ง เกย เนว (Cay Neu)ซึ่งเป็นต้นไม้ทำจากลำไผ่มาปักไว้หน้าบ้าน ต้นนี้เป็นสัญลักษณ์แห่งความโชคดี และมงคล จะทำให้วิญญาณชั่วร้ายหวาดกลัวและหนีไป ในช่วง 7 วันก่อนปีใหม่นี้จะมีการทำความสะอาดบ้านเรือน สิ่งของใดๆที่ชำรุดเสียหายก็ทิ้งไปและเปลี่ยนใหม่ ตระเตรียมเสื้อผ้าใหม่ๆเพื่อที่จะต้อนรับสิ่งดีๆในปีใหม่

คนเวียดนามจะ นิยมประดับตกแต่งบ้านด้วยไม้มงคล 3 ชนิด คือ ต้นส้มจี๊ด ดอกท้อสีแดง และดอกมายสีเหลืองทอง ถือเป็นสัญลักษณ์ของฤดูใบไม้ผลิ ทำให้คนในบ้านมีความสุขและโชคดี ในระยะเจ็ดวันก่อนเทศกาลเต๋ตนี้ คนเวียดนามมีธรรมเนียมการไปเยี่ยมและทำความสะอาดที่สุสานของบรรพบุรุษด้วย มีการล้าง ปัดกวาด ทาสีใหม่ เขียนตัวหนังสือที่ป้ายชื่อใหม่และจุดธูปเช่นไหว้ ด้วยผลไม้ อาหารคาวหวาน กระดาษทอง บอกกล่าวให้บรรพบุรุษกลับมาบ้านเพื่อเฉลิมฉลองปีใหม่กับลูกหลาน ใน

วันส่งท้ายปีเก่า สมาชิกในครอบครัวของชาวเวียดนามจะมาพร้อมหน้าพร้อมตากัน เพื่อเซ่นไหว้เทพเจ้าและบรรพบุรุษ หิ้งบูชาจะได้รับการประดับประดาตกแต่งอย่างงดงามประดับด้วยดอกไม้มงคล ดอกท้อ ดอกม้าย และมีไฟฟ้าสว่างไสว ของเซ่นไหว้ก็อุดมสมบูรณ์ ประกอบไปด้วยผลไม้ห้าอย่างตามคติความเชื่อว่าเลข 5 นั้นบ่งบอกถึงความสมบูรณ์ โชคดี ความสุขห้าอย่างที่คนเวียดนามเชื่อคือ ฐานะร่ำรวย เกียรติยศ อายุยืน สุขภาพแข็งแรง และความสุข นอกจากนี้ก็มีอาหารคาวหวาน หมูหัน ไก่ ข้าวเหนียวสีแสด ผลไม้เชื่อมต่างๆ เช่น มะพร้าวแก้ว บัวเชื่อม มะเขือเทศเชื่อม ขนมประจำเทศกาลเต็ด หมูยอ เหนม เมี่ยงทอด กระจาดเงินทอง เสื้อผ้ากระจาด แต่อาหารสำคัญที่ขาดไม่ได้เลยในเทศกาลเต็ด คือแป้งหึ่งจิ่ง ทำจากข้าวเหนียว ถั่วเขียว เนื้อหมู ห่อด้วยใบไม้สีเขียว รูปทรงสี่เหลี่ยมจตุรัสบางท้องถิ่นจะห่อเป็นรูปทรงกระบอก เวลากินจะกินคู่กับเห็ดหอม ซึ่งเป็นผักดองขึ้นชื่อของเวียดนาม ขนมนี้จะเป็นสัญลักษณ์ของแผ่นดิน และแป้งหึ่งใหญ่ ทำจากข้าวเหนียวหนึ่ง รูปวงกลมซึ่งหมายถึงพระอาทิตย์ สะท้อนคติในเรื่องจักรวาลที่ประกอบไปด้วย ฟ้าและดิน หลังจากการเซ่นไหว้เทพเจ้าและบรรพบุรุษจะเป็นการรับประทานอาหารร่วมกัน และอยู่รอดอนรับปีใหม่ในช่วงเที่ยงคืนเรียกว่า ชาวเถื่อ (Giao thua) จะมีการตั้งโต๊ะเซ่นไหว้เทพเจ้าที่ลงมาดูแลโลกมนุษย์ที่หน้าบ้าน มักมีการจุดปะทัดหรือพลุ เพื่อเป็นสัญญาณว่าปีใหม่ได้มาถึงแล้ว จากนั้นจะฉลองปีใหม่ในอีก 3 วัน ตามธรรมเนียมเวียดนามวันที่หนึ่งเป็นเต็ดของครอบครัวบิดา วันที่สองเป็นเต็ดของครอบครัวฝ่ายมารดา วันที่สามเป็นเต็ดของครูอาจารย์ ดังนั้นคนเวียดนามจะเดินทางไปเยี่ยมเยียนและขอบคุณบุคคลที่มีพระคุณหรือให้ความช่วยเหลือกันมา ความประทับใจและชื่นชมอย่างมากถึงขั้นหลงไหลในเทศกาลเต็ดของผม ซึ่งถูกปลูกฝังมาแต่ครั้งเยาว์วัย ถึงแม้ผมจะเติบโตนอกเวียดนาม คือในประเทศไทยได้แก่ คำบอกเล่าที่ว่า

เทศกาลเต็ด เป็นเทศกาลแห่งการเชื่อมโยงอดีตและปัจจุบันของครอบครัวจากรุ่นสู่รุ่น การพบปะกันของคนในครอบครัว ซึ่งทำงานอยู่ห่างไกล ได้กลับมาเจอกัน การได้แสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษผู้ล่วงลับ จะมีการให้พรอายุหรือหมิ่งตวอย (mung tuoi) โดยผู้ใหญ่จะให้ซองแดงแก่เด็กๆและอวยพรให้ประสบความสำเร็จในการเรียนและ หน้าที่การงาน ส่วนลูกหลานก็จะร่วมกันอวยพรให้พ่อแม่และปู่ย่าตายายมีสุขภาพแข็งแรงและอายุยืนยาว พิธีที่หน้าสนใจอีกอย่างของเทศกาลเต็ดคือ การชงหญา (Xong nha) นั่นคือความเชื่อที่ว่าผู้มาเยือนในวันแรกของเต็ดจะทำนายโชคนาคตและวาสนา ของเจ้าของบ้านในปีนั้น ดังนั้นคนเวียดนามจึงมักเชิญคนที่มีคุณสมบัติมาอวยพรครอบครัวของตนในเช้าวันขึ้นปีใหม่ นอกจากนี้ในช่วงเต็ดยังมีข้อห้ามต่างๆเช่นห้ามกวาดบ้านเพราะเกรงว่าอาจกวาด โชคลาภออกไป ห้ามยืมเงิน ห้ามพูดคำหยาบ เป็นต้น ในช่วงต้นปีคนเวียดนามก็นิยมเดินสายไปทำบุญไหว้

พระตามวัดวาอารามและศาลเจ้า ต่างๆ เพื่อขอพรให้มีโชคตลอดปี และมีการติดกระดาษแดงที่เขียน
คำกลอนอวยพรดีๆประดับบ้านด้วย ปัจจุบันนี้เทศกาลเต๋อตั๋งยังได้รับการจัดในทั่วโลกในประเทศที่มี
ชุมชนชาว เวียดนามอาศัยอยู่เป็นงานใหญ่ด้วย ...

อรรถพล อุดร : <http://vowworld.vn/th-TH/>